

In het Bibob-vragenformulier staan een aantal juridische begrippen. Ze zijn schuingedrukt. Hieronder staat wat ze betekenen.

Algemeen

Bestuursorgaan

Een bestuursorgaan is een organisatie of een onderdeel van een organisatie die overheidstaken uitvoert, bijvoorbeeld:

- de gemeente (bijvoorbeeld de burgemeester of het college van burgemeester en wethouders (B&W));
- de provincie (bijvoorbeeld het college van gedeputeerde staten (GS));
- de Belastingdienst;
- een rijksinspectie, zoals de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Natuurlijk persoon

Een natuurlijk persoon is een mens met rechten en plichten. In dit formulier maken we onderscheid tussen een *natuurlijk persoon* en een rechtspersoon.

Onroerende zaak

Met een onroerende zaak bedoelen we de grond en de eventueel bijbehorende zaken die zijn bedoeld om op een vaste plek te blijven staan. Meestal zijn dit gebouwen, zoals huizen, schuren of bedrijfspanden.

Onderhavige onderneming

Met onderhavige onderneming bedoelen we de onderneming waarop de rechtshandeling (beschikking, overheidsopdracht of vastgoedtransactie) betrekking heeft. De onderhavige onderneming is altijd de onderneming van de *betrokkene*.

Rechtshandeling

Een rechtshandeling is iets wat iemand doet om een rechtsgevolg te veroorzaken. Een rechtshandeling verandert iets in de wereld van het recht. Doordat bijvoorbeeld een vergunning wordt verleend, mag iets wat eerst niet mocht. In dit Bibob-vragenformulier bedoelen we specifiek een rechtshandeling tussen een bestuursorgaan of rechtspersoon met een overheidstaak en een ondernemer of burger. De rechtshandelingen die in de Wet Bibob staan, zijn:

- het geven of intrekken van een beschikking.
- het geven of ontbinden van een overheidsopdracht.
- Het aangaan of ontbinden van een vastgoedtransactie, zoals het kopen, verkopen, huren of verhuren van vastgoed.

Rechtspersoon

Natuurlijke personen hebben rechten en plichten. In de wet staat dat ook bepaalde bedrijven en organisaties rechten en plichten hebben. Dit kan als zo'n bedrijf of organisatie een rechtspersoon is. De rechten en plichten van de rechtspersoon staan los van die van de eigenaar of bestuurder.

Voorbeelden van rechtspersonen:

- Naamloze vennootschap (nv)
- Besloten vennootschap (bv)
- Stichting
- Vereniging
- Coöperatie
- Onderlinge waarborgmaatschappij

Bij een rechtspersoon is de *betrokkene* de rechtspersoon zelf.

Dit zijn géén rechtspersonen:

- Eenmanszaak. Bij een eenmanszaak is de eigenaar (*natuurlijk persoon*) de *betrokkene*.
- Vennootschap onder firma (vof). Bij een vof zijn alle vennoten *betrokkenen*.
- Maatschap. Bij een maatschap zijn de maten de *betrokkenen*.
- Commanditaire vennootschap (cv). Bij een cv zijn de beherende vennoten de *betrokkenen*.

Rechtspersoon met een overheidstaak

Dit zijn rechtspersonen die taken uitvoeren voor de overheid en die een vastgoedtransactie kunnen aangaan of een overheidsopdracht kunnen geven. Rechtspersonen met een overheidstaak zijn volgens artikel 1, eerste lid, van de Wet Bibob: de Staat, een provincie, een gemeente, een waterschap, een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de politie, een openbaar lichaam in de zin van artikel 134 van de Grondwet, of een rechtspersoon met een overheidstaak die is aangewezen in de bijlage bij het Besluit Bibob, bijvoorbeeld de Politieacademie, de Autoriteit Financiële Markten (AFM) of de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

Zakelijk recht

In dit formulier bedoelen we met zakelijk recht het recht om iets met een onroerende zaak of een registergoed te mogen doen. Er zijn verschillende voorbeelden: met een recht van vruchtgebruik mag bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van een huis zonder dat daarvoor is betaald. Met een erfpachtrecht mag bijvoorbeeld tijdelijk gebruik worden maken van de grond en het huis dat daarop staat. Met een opstalrecht is iemand bijvoorbeeld eigenaar van een huis op de grond van iemand anders. Een zakelijk recht kan worden gevestigd, verkocht of gewijzigd.

Betrokkene

Betrokkene

Je bent *betrokkene* volgens de Wet Bibob (artikel 1, eerste lid) als je bij een bestuursorgaan of bij een rechtspersoon met een overheidstaak:

- Een beschikking aanvraagt. Het kan gaan om een aanvraag van een vergunning, subsidie, een toekenning, goedkeuring, erkenning, registratie, aanwijzing of ontheffing.
- Een beschikking hebt.
- Een subsidie krijgt.
- Een gegadigde bent voor een overheidsopdracht. De gegadigde is iemand die een overheidsopdracht wil gaan doen. Bijvoorbeeld een communicatieklus voor de gemeente of het dak vervangen van een gemeentehuis.
- Een overheidsopdracht mag gaan doen.
- Als onderaannemer betrokken bent bij een overheidsopdracht. Er is geen sprake van een dienstverband bij de organisatie die betrokken is bij de overheidsopdracht.
- Een vastgoedtransactie aangaat, bent aangegaan, of hierover in onderhandeling bent. Bijvoorbeeld:
 - Vastgoed kopen van, verkopen aan, huren van of verhuren aan een rechtspersoon met een overheidstaak. Bijvoorbeeld een kantoorpand of een parkeergarage.
 - Een erfpachtrecht of een opstalrecht verkrijgen als daarvoor toestemming moet worden gevraagd aan een rechtspersoon met een overheidstaak. Dit blijkt uit de akte van vestiging van het erfpacht- of opstalrecht.
 - Een registergoed of een zakelijk recht op een registergoed verkrijgen, waarvoor een kettingbeding geldt waarin staat dat hiervoor toestemming moet worden gevraagd aan een rechtspersoon met een overheidstaak. Registergoederen zijn bijvoorbeeld een huis, kantoorpand of vliegtuig.

Let op: Een *betrokkene* kan een *natuurlijk persoon* of een rechtspersoon zijn. De volgende personen moeten als *betrokkene* steeds dit formulier invullen:

- Bij een eenmanszaak: de eigenaar.
- Bij een vennootschap onder firma (vof): alle vennoten dienen vraag 9 tot en met 17 van dit formulier zelf in te vullen;
- Bij een maatschap: alle maten dienen vraag 9 tot en met 17 van dit formulier zelf in te vullen;
- Bij een commanditaire vennootschap (cv): alle beherende vennoten dienen vraag 9 tot en met 17 van dit formulier zelf in te vullen. Een beherend vennoot geeft dagelijks leiding aan het bedrijf.
- Bij een rechtspersoon, zoals een besloten vennootschap (bv), een naamloze vennootschap (nv), een vereniging of een stichting: de rechtspersoon zelf. Het invullen namens de rechtspersoon gebeurt meestal door een bestuurder.

Bibob-relaties

Leidinggevende

Is de *betrokkene* een rechtspersoon? Dan moet de *betrokkene* op het Bibob-vragenformulier invullen wie de leidinggevende is. Volgens de Wet Bibob is dit de persoon die leiding geeft of heeft gegeven aan de onderneming.

Let op: Soms zijn er meerdere leidinggevers.

Direct en indirect leidinggevers

In het formulier hebben we het over directe en indirecte leidinggevers:

- Direct leidinggevende: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een directe relatie staat tot de onderneming, meestal de bestuurder. De directe leidinggevende staat vaak ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als bestuurder van de onderneming.
- Indirect leidinggevende: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een indirecte relatie staat tot de onderneming. Meestal is deze (rechts)persoon de bestuurder of aandeelhouder van de direct leidinggevende.

Let op: Het feit dat personen als bedrijfsleider of leidinggevende op een vergunning staan, hoeft niet te betekenen dat zij ook volgens de Wet Bibob leidinggevende zijn.

Uiteindelijk leidinggevende

In dit formulier bedoelen we met uiteindelijk leidinggevende de natuurlijke persoon die eindverantwoordelijk is voor de *betrokkene* en de leiding heeft over de hele organisatie. Vaak is dit de bestuurder van de onderneming. Als er sprake is van meerdere leidinggevende (rechts)personen, gaat het om de natuurlijke persoon die bovenaan de keten staat van de *betrokkene*. Er bestaan heel veel verschillende organisatiestructuren. Dit zijn voorbeelden van veel voorkomende uiteindelijk leidinggevers:

- Bij een vof, cv of maatschap: als de vennoot of maat een rechtspersoon is: de natuurlijke persoon die *direct of indirect leidinggevende* (vaak bestuurder) is van die rechtspersoon.
- Bij een besloten of naamloze vennootschap: de natuurlijke persoon die *direct of indirect leidinggevende* (vaak bestuurder) is.
- Bij een stichting: de natuurlijke persoon die *direct of indirect leidinggevende* (vaak bestuurder) is.
- Bij een vereniging, onderlinge waarborgmaatschappij of coöperatie: de natuurlijke persoon die *direct of indirect leidinggevende* (vaak bestuurder) is.

Let op: Spelen commissarissen een rol bij de onderneming? Dan kunnen zij ook *uiteindelijk leidinggevers* zijn.

Let op: Gaat het om een buitenlandse onderneming? Dan zijn de *uiteindelijk leidinggevers* vaak de mensen met een functie die veel lijkt op die van bestuurder. Bijvoorbeeld natuurlijke personen die director zijn van een Engelse limited company of zaakvoerder van een Belgische besloten vennootschap (bv).

Strafrechtelijk en bestuursrechtelijk optreden

Bestuurlijke boete

Een bestuurlijke boete is een boete die kan worden gekregen van een bestuursorgaan. Het zijn bijvoorbeeld boetes van:

- de gemeente (bijvoorbeeld het college van burgemeester en wethouders (B&W))
- de provincie (bijvoorbeeld het college van gedeputeerde staten (GS))
- de Belastingdienst
- een rijksinspectie, zoals de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) of de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA)

Last onder bestuursdwang

Heeft de *betrokkene* een regel overtreden en vraagt een bestuursorgaan de *betrokkene* iets te herstellen? Dan kan het dit doen met een last onder bestuursdwang. Dit betekent dat de *betrokkene* de overtreding binnen een bepaalde tijd moet herstellen. En als de *betrokkene* dit niet doet, niet volledig doet of te laat doet, herstelt het bestuursorgaan de overtreding zelf en zijn de kosten ervan voor de *betrokkene*. Dit staat ook uitgelegd in afdeling 5.3.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Last onder dwangsom

Heeft de *betrokkene* een regel overtreden en vraagt een bestuursorgaan de *betrokkene* iets te herstellen? Dan kan het dit doen met een last onder dwangsom. Dit betekent dat de *betrokkene* de overtreding binnen een bepaalde tijd moet herstellen. Doet de *betrokkene* dit niet, niet volledig of te laat? Dan moet de *betrokkene* een bedrag of meerdere bedragen betalen. Dit staat ook uitgelegd in afdeling 5.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Sluiting

Het sluiten van een pand of locatie op grond van de Opiumwet, Algemene Plaatselijke Verordening, Gemeentewet of Woningwet

Strafbare feiten (vet cursief)

Let op: Er hoeft géén informatie gegeven te worden over:

- een straf of schikking met alleen een boete van € 250 of minder.
- een lopende zaak waarbij het gaat om een boete van € 250 of minder.
- verkeersovertredingen of verkeersmisdrijven, tenzij dit formulier voor een transportvergunning wordt ingevuld. **UITZONDERING!** Als bij een verkeersovertreding of verkeersmisdrijf één van onderstaande situaties ontstond, moet hierover altijd informatie worden gegeven.
- iemand anders is overleden of gewond geraakt.
- Er is doorgereden na een ongeval.
- Er werd onder invloed van alcohol of drugs gereden, zoals staat in artikel 8 van de Wegenverkeerswet 1994 en het Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer.

Wijze van financiering

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het eigen geld dat door de *betrokkene* of door aandeelhouders in de onderneming is gestopt. Dus niet de leningen die aan de onderneming zijn verstrekt. En ook niet de andere schulden die de onderneming heeft tegenover anderen van buiten de onderneming.

Let op: Voor naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen wordt het eigen vermogen dat in de jaarrekening staat bedoeld, inclusief het agio, de reserves en de niet-verdeelde winsten.

Vermogensverschaffer

Een vermogensverschaffer is degene die geld geeft of heeft gegeven aan de *betrokkene*. Dit kan direct of indirect. Dit kan bijvoorbeeld via een lening of schenking. Maar ook door goederen te leveren die de *betrokkene* pas later hoeft te betalen. Of door een onderneming over te dragen, waarvoor de *betrokkene* pas later hoeft te betalen.

Let op: De indirecte vermogensverschaffer is de vermogensverschaffer van de vermogensverschaffer.

Vreemd vermogen

Alle schulden van een onderneming zijn samen het vreemd vermogen. Wordt de vraag gesteld of is betaald met vreemd vermogen? Dan wordt eigenlijk gevraagd of betaald is met geld dat is geleend of nog niet is (terug)betaald.

Wijze van financiering

Met de wijze van financiering bedoelen we de manier waarop de onderneming of bepaalde activiteiten worden of zijn gefinancierd. Wordt er bijvoorbeeld door *betrokkene* eigen geld ingelegd of geld geleend van anderen? Dan moet de *betrokkene* kunnen uitleggen hoe hijzelf en die anderen aan dit geld komen. Behalve als het gaat om een lening bij een bank met bankvergunning.

Zeggenschaphebbenden

Zeggenschaphebbende

Is de *betrokkene* een rechtspersoon? Dan moet de *betrokkene* op het Bibob-vragenformulier invullen wie de zeggenschaphebbende is. Volgens de Wet Bibob is dit de persoon die zeggenschap heeft of heeft gehad over de onderneming. Dit betekent dat hij bepaalde rechten heeft of had om mee te beslissen over de *betrokkene*.

Let op: Soms zijn er meerdere zeggenschaphebbenden.

Dit zijn de meest voorkomende zeggenschaphebbenden:

- aandeelhouders met stemrecht
- leden van een vereniging met stemrecht
- de bestuurders van een stichting
- de bestuurders van een doelvermogen, als dit doelvermogen de *betrokkene* is
- de feitelijke eigenaren van een onderneming

Direct en indirect zeggenschaphebbende

In het formulier hebben we het over directe en indirecte zeggenschaphebbenden:

- Direct zeggenschaphebbende: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een directe relatie staat tot de onderneming, meestal de aandeelhouder. Aandeelhouders staan in veel gevallen ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als aandeelhouder van de onderneming.
- Indirect zeggenschaphebbende: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in een indirecte relatie staat tot de onderneming. Meestal is deze persoon de aandeelhouder of bestuurder van de direct zeggenschaphebbende. Bijvoorbeeld de aandeelhouder van de aandeelhouder.

Uiteindelijk zeggenschaphebbende

In dit formulier bedoelen we met uiteindelijk zeggenschaphebbende de natuurlijke persoon die de uiteindelijke bevoegdheid heeft om te beslissen over de *betrokkene* (vaak via aandelen). Als er sprake is van meerdere zeggenschaphebbende (rechts)personen, gaat het om de natuurlijke persoon die bovenaan de keten staat van de *betrokkene*. Er bestaan heel veel verschillende organisatiestructuren. Dit zijn voorbeelden van veel voorkomende uiteindelijk zeggenschaphebbenden:

- Bij een vof, cv of maatschap: als de vennoot of maat een rechtspersoon is: de natuurlijke persoon die direct of indirect zeggenschaphebbende (vaak aandeelhouder) is van die rechtspersoon.
- Bij een besloten of naamloze vennootschap: de natuurlijke persoon die direct of indirect zeggenschaphebbende is (vaak aandeelhouder).
Let op: Bij een naamloze vennootschap kan dit een groot aantal natuurlijke personen zijn. We hoeven ze niet allemaal te kennen. Overleg met het bestuursorgaan of de rechtspersoon met een overheidstaak over wie informatie moet worden gegeven.
- Bij een stichting: de natuurlijke persoon die direct of indirect zeggenschaphebbende is (vaak bestuurder).
Let op: Een STAK (Stichting Administratie Kantoor) is ook een stichting.
- Bij een vereniging, onderlinge waarborgmaatschappij of coöperatie: de natuurlijke persoon die zeggenschaphebbende is (diegene is meestal lid en mag stemmen).
Let op: Dit kunnen veel mensen zijn. We hoeven ze niet allemaal te kennen. Overleg met het bestuursorgaan of de rechtspersoon met een overheidstaak over wie informatie moet worden gegeven.
Let op: De natuurlijke personen hieronder kunnen soms ook uiteindelijk zeggenschaphebbende zijn.
- De natuurlijke personen met certificaten van de aandelen

(de directe of indirecte certificaaathouders).

- De natuurlijke personen die direct of indirect een pandrecht hebben op de aandelen. De aandelen zijn dan als onderpand gegeven voor een lening.
- De natuurlijke personen die direct of indirect het recht van vruchtgebruik hebben op de aandelen. Er wordt dan vaak dividend ontvangen uit de aandelen.
- De natuurlijke personen die direct of indirect begunstigde zijn van een stichting of trust. Dit betekent dat zij de voordelen uit de stichting of de trust kunnen krijgen.

Let op: Gaat het om een buitenlandse onderneming? Dan zijn de uiteindelijk zeggenschaphebbenden vaak de mensen met een functie die veel lijkt op die van aandeelhouder. Bijvoorbeeld mensen die aandeelhouder zijn van een Engelse limited company of van een Belgische besloten vennootschap (bv).